

Hvilke forhold er ifølge helsepersonell viktige for å ivareta trygge kommunale hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester?

Trude Anita Hartviksen
Monika Dybdahl Jakobsen
Nina Beate Andfossen

Kunnskapsoppsummering

- Helsepersonell
- Innbyggernes trygghet
- Kommunale hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester
- 2018-2023
- Norge, Sverige, Danmark
- 1294 studier

Inkluderte studier

- 15 vitenskapelige studier
- 2018-2023
- Norge, Sverige og Danmark
- Kvalitative, kvantitative og mixed method
- 1111 helsepersonell med tverrfaglig bakgrunn

Fem tematiske områder

- Personsentrert tverrfaglig samarbeid
- Kompetanseutvikling
- Organisatorisk stabilitet og fleksibilitet
- Tillitsbasert ledelse
- Ressursfordeling

Personsentrert tverrfaglig samarbeid

- Omfattende endringer i organisasjonsstruktur
- Personsentrert kommunikasjon og omsorg
- Helhetlig forebyggende tilnærming
- Tverrsektoriell og tverrfaglig samarbeid og koordinering
- Teamarbeid
- Tydelig ansvarsavklaring
- Tillit

*...tavlemøter bidrar til bedre bruk av tverrfaglig kompetanse i planleggingen av tiltak for pasientene
(sykepleier, Eines et al. 2023)*

Kompetanseutvikling

- Kompetanseheving
- Regelmessig diskusjon og veiledning
- Ferdighetstrening
- Ledelseskompetanse
- Kommunikasjonskompetanse
- Sykepleiekompetanse
- Helsefagarbeidernes kompetanse, ferdigheter, og kunnskap om individuelle brukere

*... og det vet jeg. . .
men det vet ikke
helsefagarbeideren, og da
må du ha kunnskap om
medisiner, så det handler
ikke bare om dosering...
(sykepleier, Bielsten et al. 2022)*

Organisatorisk stabilitet og fleksibilitet

- Tydelig struktur og forutsigbarhet
 - Ansvars- og rolleavklaring
 - Inkludering og samarbeid med pårørende
 - Retningslinjer og prosedyrer
 - Forenklet dokumentasjonssystem
 - Velfungerende avvikssystem
- Kreativitet og innovasjon, være forberedt på og kunne håndtere uforutsette situasjoner
 - Bygge tjenestene på forbedringskultur, kompetanse og engasjement
 - Heltidskultur
 - Glidelåsfunksjon

*Vi må bare få det
til å fungere
(Ekstedt et al., 2022)*

Tillitsbasert ledelse

- Styrke refleksjon og dialog
- Humor og latter
- Bli sett, tørre å ta opp ting
- Plass til både positiv og negativ kritikk
- Gjensidig tillit og adekvat støtte i beslutningstaking
- Frihet til å ta egne beslutninger og valg
- Innflytelse og kontroll på eget arbeid
- Åpen dør, nærledelse (synlig, tydelig og tilstedeværende)
- Koordinering av tjenester fordrer tett lederstøtte

Mellomledere trenger bestemte egenskaper. De må tørre og de må tørre å stole på hverandre

(Mellomleder, Sørly et al., 2019)

Ressursfordeling

- Økte arbeidsoppgaver
- Tidsbegrensninger
- Høy utskiftning av personale
- Økt behov for å holde seg oppdatert på ny kunnskap
- Fare for pasientsikkerheten
- Mer innflytelse for sykepleiere og innbyggere

Vi har målt og virkelig sørget for at folk er så effektive at vi er på grensen. Men, samtidig må vi kutte i budsjettet
(Mellomleder, Johannessen et al., 2020)

Konklusjon

Ifølge helsepersonell er forhold som er viktige for å ivareta trygge kommunale hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester sammensatte og komplekse. Temaene viser både samlet og hver for seg et behov for gjennomgående utviklingsprosesser i kommunale hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester med formål om profesjonalisering og bedre samlet ressursutnyttelse.